

Galesia

Te launiu Pol e taataa i na tama i Galesia

**Na hakataakoto hakamattua i roto
te launiu nei:**

Na tattara kaamata *1.1—1.10*

TeAtua Hokoia e kauna ria Pol *1.11—2.21*

Te Rono Tauareka TeAtua *3.1—4.31*

Tiputipu na hakattina ana *5.1—6.10*

Na tattara hakaoti *6.11—6.18*

Te launiu Pol e taataa i na tama i Galesia

¹ Anau Pol, anau he tama ni kanna ria ki mee mo aposol, tena te kanna nei se hamai te tama, ia seai ma he hakataakoto te tama, e meia te kanna nei e hamai Jisas Krai ia ma TeAtua Tamana tera ni hakamahike Krai itaha ma te marea.

² Anau, hakaapa ma na hakattina ana hakaatoa i te kina nei raa e kou atu te tauareka maatou ia ma na tattara te nnoho laoi i na harelotu hakaatoa i roto Galesia raa.

³ Ia tena TeAtua Tamana taatou ia ma TeAriki Jisas Krai e me ki hakatapu kootou, tena ku kou atu te nnoho laoi.

⁴ Jisas e hakarono no tautari te hihai TeAtua Tamana taatouraa, tena kihokimai Aia Hokoia ki mate ma na haisara taatouraa ma kilavaa taatou te hakassao itaha ma na haisara i te maarama nei raa.

⁵ Tena taatou ki hakammaha TeAtua na vahao hakaatoa. Amen.

Te Rono Tauareka hokotahi

⁶ Anau e maaharo roo ikootou! Saaita nei semmao hoki, tena kootou kutiaki te Tama tera nikanna atu kootou ina mahi Krais raa no tauttari te akoako e kee.

⁷ Tena ite hakamaoni, seisi hoki te Rono Tauareka peeraa, emeia anau etattara peenei maitaname e isi natama emee kootou kimamannatu tammaki, tena kihahaivi ma ki hakatike te Rono Tauareka Krais raa.

⁸ Ia niaina ma he tama maatou ia ma he ensel ite vaelani e takutaku atu te rono tauareka e kee ma te Rono Tauareka maatou ni takutaku atu raa, te tama naa eme kihakalono lihu ite kina te mate raa.

⁹ Maatou ku oti te tattara atu imua, tena anau eme kitattara atu hakaraoi: kame he tama e takutaku te Rono Tauareka e kee ma te Rono Tauareka kootou ni llono raa, tena te tama naa ku tau te too na hakalono lihu ite kina te mate raa.

¹⁰ Kootou e llono raa anau e hahaivi ma ki mee te kanohenua raa ki mee ma na tattara anau raa e hakamaoni? Seai! Anau e hihai koi ma ki mee TeAtua kihihia. Eaa! Anau e hahaivi ma ki mee te kanohenua raa killoa anau? Kame anau ni ppena peeraa, tena anau se tau te mee pera ma he tama hehekau Krais.

TeAtua e kanna Pol mo tama hehekau

¹¹ Aku taina, anau e hihai kihakamatahua atu kootou pera ma te Rono Tauareka anau e takutaku raa se hamai te hakataakoto te tama.

¹² Anau se too Te Rono Tauareka nei ialaa tama, ia se haitama niakoako mai anau. Jisas Krais Hokoia e hakarimai anau te Rono Tauareka nei.

¹³ Kootou kame ku oti tellono na tiputipu te ora anau imua te saaita anau nihakatina

hai mahi roo na tiputipu na Jiu raa. Te saaita naa anau seisi taku aroha, tena anau etaataa puamuroo na hakattina ana TeAtua raa, tena kihai na mahi anau ma ki seu na hakattina na tama raa.

¹⁴ Anau e raka i aruna ma na tama te tautama anau raa i te tautari na tiputipu na Jiu raa, tena anau hoki e hakatina hai mahi roo inatuaa na tipuna maatou raa.

¹⁵ Emeia i na mahi Aia, TeAtua ni hirihiri anau i mua anau ni haanau iho, tena ki kanna anau ki hehekau ma Aia. Te saaita nei Aia ku maanatu

¹⁶ ma ki hakari mai anau te hakamaoni te Tama Aia raa ma ki lavaa anau te takutaku ake te Rono Tauareka Aia raa inatama sei ma ni Jiu raa. Anau se haitama ni haere no too na hakataakoto nei,

¹⁷ ia anau ni se haere i Jerusalem ma ki mmata na aposol ni hehekau i mua anau raa. Emeia anau e haere i Arebia, tena ki vaakai i Damaskus.

¹⁸ Tena i muri e toru na hetau, anau ku haere i Jerusalem ma kitoo nitattara iaa Pita, tena anau ki nnoho maaua e rua na latapu.

¹⁹ Anau se kite hoki alaa aposol, anau e kite koi Jems te taina TeAriki raa.

²⁰ Hea anau e taataa nei e hakamaoni. TeAtua e iroa pera ma anau se mariu!

²¹ Tena i muri, anau ki haere ina matakaina Siria laaua ma Silisia raa.

²² Te saaita naa hoki na hakattina ana i roto Ju-dia raa se illoa anau.

²³ Na tama raa e illoa koi anau hea alaa tama ni tattara ake ma, "Te tama ni taataa puamu taa-tou i mua raa vahao nei ku takutaku te hakatina tera aia ni hahai ma ki seu raa."

²⁴ Kito na tama raa ki hakammaha ake TeAtua i na mee Aia e kou mai anau ki ppena raa.

2

Pol ia ma alaa Aposol

¹ Imuri sanahuru ma haa na hetau, anau ku vaakai muri i Jerusalem ma Banabas, tena anau e too hoki Taitus no haere ma anau.

² Anau e vaakai maitaname TeAtua e huri mai pera ma anau ki haere. Tena anau kikkutu koi ma na tama hakamattua raa no tattara hakamatahua ake na tama raa i te Rono Tauareka anau ni takutaku ake na tama seai ma ni Jiu raa. Anau se hihai ma na tama raa kimamannatu tammaki ite hehekau anau imua raa ia ma te hehekau anau vahao nei raa.

³ Taitus te tama e takattaka ma anau raa, niaina ma aia he tama i Grik, anau se maanatu ma aia ki ttuu te hakamaatino e tapu i te tinotama aia,

⁴ niaina ma alaa tama e hihhai ma te tama raa ki ttuu te hakamaatino e tapu raa i te tinotama aia. Tena na tama raa ku hakahikahi ma laatou ni tama e hakattina hoki, tena ki uru mai i roto te kuturana maatou nei pera ma ni tama kailallao ma ki illoa laatou ma maatou ni hakattana pee-hee i taha ma na tuua raa no hukui ma Jisas Krais. Na tama raa e hihhai ma ki mee maatou pera ma ni tama hehekau ki tauttari na tiputipu na Jiu raa,

⁵ emeia maatou se hai vahao e tauttari na hakataakoto na tama raa, emee maatou e hihhai ki ttaohi te hakamaoni te Rono Tauareka Krais raa ma kootou.

⁶ Anau se maanatu hai mahi na tama ma ni tama hakamattua telotu raa. Anau ma na tama naa e ssau koi hakaatoa. TeAtua

hoki se hakatonutonu na tiputipu te tama tau-tari te tipu tetama, tena anau e meatu pera ma natama hakamattua raa se isi na tattara ni hakapaa ake i na tattara anau ni tattara atu raa.

⁷ Ia tena natama nei ekkite pera ma TeAtua e kou mai na mahi ki takutaku ake te Rono Tauareka raa i natama sei ma ni Jiu raa, ia e ssau koi pera ma Aia ni kou ake Pita na mahi ki takutaku ake te Rono Tauareka raa i na Jiu raa.

⁸ Anau e mee pera ma he aposol na tama sei ma ni Jiu raa i na mahi TeAtua, e ssau hoki pera ma Pita e mee mo aposol na Jiu raa.

⁹ Tammaki na tama ekkira atu pera ma Jems, Pita, tena Jon ni tama hakamattua telotu, tena tokotoru nei e illoa pera ma TeAtua e kou mai te hehekau nei i anau, tena laatou kilulluu narima maaua ma Banabas kihuriake pera ma maatou hakaatoa e hehekau te hehekau hokotahi nei.

¹⁰ Na tama raa e kainno mai maaua ma kimannatu no tokonaki na tama hakaalloha i Jerusalem raa, tena anau ni noho hoki ma te hakataakoto na tama nei e isi raa.

Pol e hai ake Pita i Antiok

¹¹ Emeia te saaita Pita ni hamai i Antiok raa, anau e hai ake tama raa, maitaname hea aia ni ppena raa e sara.

¹² Pita ni noho nokkai ma natama sei ma ni Jiu raa te saaita natama Jems nikauna raa se ki ttae ake. Emeia te saaita natama raa nittae ake, aia ku horo muri, tena kuse hihai kikkai ma natama raa, e mee aia e matakui te hakataakoto na Jiu raa ma natama sei ma ni Jiu raa ki ttuu te hakamaatino e tapu raa.

13 Alaa Jiu i roto Antiok ku mattaku no tauttari Pita, tena Banabas ku tautari hoki na tiputipu sakkino na Jiu raa.

14 Te saaita anau ni kite pera ma na tama raa se tauttari te hakamaoni te Rono Tauareka raa, kito anau ki hai ake Pita i mua na tama raa hakaatoa ma, "Ako e he Jiu, e meia ako e tautari na tiputipu na tama sei ma ni Jiu raa, tena ki tiaki na tiputipu na Jiu raa. Kaa ako e mee ma na tama sei ma ni Jiu raa ki tauttari na tiputipu na Jiu raa ki aa?"

Te Atua e tokonaki na tama hakaatoa tera e hakattina i Aia

15 Hakamaoni, taatou ni Jiu i te mamaoha iho taatou, tena taatou sei ma ko na tama tera se tauttari na tuua na Jiu raa.

16 Emeia maatou e illoa pera ma tetama elavaa koi tetonu imua na maihu Te Atua kame taatou e isi na hakattina, ia sei ma hea na tuua raa e hihai taatou kippena raa. Taatou hoki ki hakattina iaa Jisas Krai kilavaa taatou tettonu imua na maihu Te Atua ina hakattina taatou, ia ki se tauttari hea na tuua raa e hihai taatou kippena. E mee se hai tama e me ki tonu imua na maihu Te Atua kame aia e tauttari na tuua raa.

17 Ia tena taatou ki hahiivi ki hukui ma Krai ki mee taatou ki tonu ma Te Atua, e meia taatou e ppii roo na hai sara e ssau pera ma na tama sei ma ni Jiu raa. Eaa! Te hakataakoto nei e huri mai taatou pera ma Jisas e mee taatou ki hai sara? Sei!

18 Kime anau e kaamata no ppena na mee tera anau ni mee ma e haeo raa, tena anau e huri atu pera ma anau he tama e seu na tuaa.

19 Anau ku mate i te vahi na tuaa. Na tuaa raa e taa anau no mate. Ia kilavaa anau te noho ma TeAtua, tena anau kuttii raa ma Krai i aruna te kros Aia raa

20 ma kiselavaa anau te noho i roto te ora anau i mua raa, e meia Krai ku noho i roto te ora anau. Te ora te nei anau e noho vahao nei raa, anau e noho ma te hakatina i te Tama TeAtua tera elaoi anau raa, tena kihoki mai te ora Aia raa ki tokonaki anau.

21 Anau se hihai kitiaki na mahi hai mmahi TeAtua raa, maitaname kame he tama e mee pera ma aia e tuku tonu te ora aia i te vahi na tuaa raa, tena te mate Krai raa ku mee pera ma he mee vare koi.

3

Na tama e hakattina ma TeAtua e me ki hakatapu Jisas

1 Kootou na tama i Galesia raa e vvare roo. Koai te tama e mee kootou ki vvare? Anau nitattara atu kootou i te mate Krai raa, tena kootou ku illoalaoi roo i te mate Jisas Krai i aruna te kros raa!

2 Tena he mee hokotahi koi anau e hihai kootou ki mee mai: kootou ni too peehee TeAnana Tapu raa; kootou etoo e mee kootou etauttari na tuaa raa, ma e mee kootou etauttari te Rono Tauareka raa, tena ki hakattina?

3 Kootou ni vvare roo peehee! Kootou e kaamata mai ma TeAnana Tapu, tena

te saaita nei kootou kumee ma kihai na mahi kootou hokkootou ki too te ora hakamaoni raa?

⁴ Kootou ni too roo na hakalono llihu haeo te saaita kootou ni mee no hakattina raa. Tena anau e maanatu ma na hakalono llihu kootou ni too raa ki se llano marino.

⁵ Eaa! TeAtua ekouatu TeAnana Tapu raa, tena kihuriatu na mahi Aia raa i kootou e mee kootou e ppena hea na tuua raa e hihhai raa, ma e mee kootou ni llono te Rono Tauareka raa no hakattina?

⁶ Kootou e mannatu na tattara i roto te Launiu Tapu e tattara i te vahi Abraham ma, "Abraham e hakatina TeAtua, tena TeAtua ku too aia pera ma he tama e tonu tahi."

⁷ Tena kootou ki illoa hoki pera ma na mokopuna hakamaoni Abraham raa ko na tama e isi na hakattina raa.

⁸ Te Launiu Tapu raa e tattara mai pera ma TeAtua nitattara imua pera ma na tama sei ma ni Jiu raa e me kittonu ina karemata Aia, e mee na hakattina na tama raa iaa Krai raa. Tena na tattara TeAtua i roto te Launiu Tapu raa e tattara ake Abraham i te Rono Tauareka raa, tena TeAtua e me ki hakatapu na tama hakaatoa e hakattina raa e mee koi Abraham.

⁹ Abraham e hakatina, tena TeAtua ki hakatapu aia, tena na tama hakaatoa tera e hakattina raa e me ki hakatapu ria pera ma Abraham raa hoki.

¹⁰ Na tama e tuunaki no tauttari na tuua raa e nnoho ma te haeo. E mee te Launiu Tapu raa e tattara ma, "TeAtua e me ki kou ake te haeo i te tama tera se tautari na tuua hakaatoa e mmau i roto te Launiu na Tuua TeAtua raa."

¹¹ Tena te mee nei ku matahua te saaita nei pera ma na tama e tauttari na tuua raa se lavaa

te ttonu i na karemata TeAtua, maitaname te Launiu Tapu raa e tattara ma, “Na tama TeAtua e too ma ni tama e hakattina raa ko na tama e me ki too te ora e ora tahi raa.”

¹² Emeia te tiputipu te hakatina raa e kee i taha ma te tiputipu te tauttari na tuaa raa. Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara mai ma, “Te tama e tautari hakaatoa na tuaa raa e me ki ora.”

¹³ Emeia Krai e hakattana taatou i taha ma te haeo e moe i roto na tuaa raa. Aia etoo te haeo raa i taha ma taatou te saaita Aia ni tootou iaruna tekros raa, e mee te Launiu Tapu raa e tattara mai ma, “Te tama e hakalavaua ria iaruna telaakauraa e me ki noho ma te haeo TeAtua.”

¹⁴ Jisau Krai e ppena peenei raa ma kilavaa te tattara hakamaoni TeAtua ni tattara ake Abraham raa te ttae hoki i na tama sei ma ni Jiu raa, ia kilavaa hoki taatou te too TeAnana Tapu TeAtua ni tattara ma Aia e me ki kou mai raa.

Na Tuaa ia ma na tattara hakamaoni TeAtua

¹⁵ Aku taina, anau e hihai ki kou atu he tattara hai auna tera kootou e illoa: te saaita tokorua e hakamoe te tattara no tonu, se hai tama e lavaa te seu ia ma ku hakapiri ake alaa hakataakoto hoki iaruna ma hea tokorua raa ni hakamoe no tonu raa.

¹⁶ Essau pera ma TeAtua ni kou ake te tattara hakamaoni Aia raa ia Abraham ia ma te Mokopuna aia i muri raa. Te Launiu Tapu raa se hakammau ma, “na hai mokopuna” e mee ma tammaki na tama, e meia te Launiu Tapu raa e mee ma “te Mokopuna” e mee ma he tama hokotahi koi, teenaa ko Krai.

17 Te hakataakoto anau raa e mee peenei. TeAtua ni hakamoe te tattara e ivi Aia raa ma Abraham imua, tena imuri haa huitarau tiputoru na hetau Moses ku too na tuaa raa. Tena na tuaa raa hoki selavaa teseu te tattara e ivi TeAtua raa.

18 Ia kame na hoki TeAtua e kou mai raa e tuurana ite vahi na tuaa raa, tena te tattara hakamaoni Aia raa ku se isi te tuurana ite vahi na hoki raa. Emeia TeAtua e kou ake na hoki raa iaa Abraham e mee te tattara hakamaoni Aia raa.

19 Kaa he hakataakoto peehee na tuaa raa? Na tuaa raa e hakapaa ake e mee taatou e hai sara ina tiputipu taatou, tena na tuaa raa e me kimmoe roo ki tae mai te Mokopuna Abraham tera TeAtua ni tattara hakamaoni ake raa. TeAtua e kou ake na tuaa raa ina ensel raa ki kou ake Moses, tena Moses ki kou ake na tuaa raa i na tama.

20 Emeia te saaita TeAtua ni tattara ake na tattara hakamaoni Aia raa iaa Abraham, Aia Hokoia roo ni tattara ake Abraham: Aia se hai tama ni kauna ki haere ma na tattara hakamaoni Aia raa.

Te hakataakoto na tuaa Moses

21 Eaa! Na tuaa raa e hakataukaa ma na tattara hakamaoni TeAtua raa? Seai! Kame taatou etoo hetuaa tera e me kikou mai te ora hakamaoni raa, tena na tama hakaatoa e tauttari te tuaa nei raa e me kittonu ina karemata TeAtua.

22 Emeia te Launiu Tapuraa e mee pera ma te maarama nei hakaatoa e nnoho i raro na mahi na hai sara. Ia tena te tattara hakamaoni TeAtua ki hakassao taatou raa e haere koi i na tama e hakattina Jisas Krai raa.

23 Emeia, i mua te saaita te hakatina raa nitae mai, taatou eponotia iroto te hare karapusi, ia tena taatou elepotia inatuaaraa haere notae roo te saaita te hakatina raa kutae mai.

24 Ia tena natuaaraa ehakamattua iaruna taatou haere notae te saaita Krai nihamai ma kilavaa taatou tetukutonu na ora taatou ma TeAtua raa ina hakattina taatou.

25 Tena vahao nei taatou kutuku na hakattina taatou raa iaa Krai, tena natuaaraa vahao nei kuse hakamattua iaruna taatou.

26 Kootou hakaatoa nitamalliki TeAtua, ia ehakanatahi ma Jisas Krai, maitaname kootou ehukui ma Tama raa.

27 Te saaita kootou ni hakoukou tapu ma kihukui kootou ma Krai raa, kootou etoo te ora hou Krai raa, essau pera ma hetama e reureu te paamaro hou.

28 Ia tena kootou na Jiu raa sekkee itaha ma natama seai ma ni Jiu raa, ia natama hehekau raa sekkee itaha ma natama shaitama e hehekau raa, ia nataanata raa sekkee itaha ma na hhine, tena kootou hakaatoa ehakanatahi, maitaname kootou ehukui ma Krai.

29 Ia tena kootou kumee pera ma nitamalliki Krai:, kootou hoki kumee pera ma nitamalliki Abraham, ia tena kootou emeki too natuhana kootou raa pera ma TeAtua nitattara haka-maoni ake Abraham i mua raa.

4

1 Emeia anau emeki meatu hoki. Tetamariki tera emeki too nahekau tetamana aia raa emeki mee pera ma hetama hehekau te saaita aia

koi paamee, niaina roo ma aia e ttino na mee raa hakaatoa.

² E isi na taanata e me ki lollohi te tamariki raa te saaita aia koi tamariki, tena ku matamata ake na hekau te tamariki raa ki ttae roo te saaita te tamana te tamariki raa ni tuku ake raa.

³ Taatou peeraa hoki. Te saaita taatou ni se ki hakattina hakamaoni raa, taatou e tauttari na tiputipu te maarama nei.

⁴ Emeia te saaita hakamaoni TeAtua ni tuku raa ku tae, tena Aia ki kauna ria iho te Tama Aia raa. Tama raa e haanau iho i te hine te maarama nei, tena ki tautari na tuua na Jiu raa,

⁵ ma ki tau i muri na tama tera e nnoho i raro na tuua raa, ia ki tokonaki hoki taatou kimee pera ma ni tamalliki TeAtua.

⁶ Maitaname taatou ni tamalliki TeAtua, tena Aia e kou mai TeAnana te Tamariki Aia raa ki noho i roto na hatu manava taatou. TeAnana tera e me ki kanna ma, "Tamana, Taku Tamana."

⁷ Ia tena kootou kuse mee pera ma ni tama hehekau, kootou kumee pera ma ni tamalliki TeAtua. E mee kootou ni tamalliki Aia, tena TeAtua e me ki kou atu na tuhana hakaatoa Aia e isi ma na tamalliki Aia raa.

Pol e hakatataakoto mmaha na tama i Galesia

⁸ Imua te saaita kootou ni se ki illoa mai TeAtua raa, kootou e mee pera ma ni tama hehekau na atua tera sei ma ni atua hakamaoni raa.

⁹ Emeia te saaita nei kootou ku illoa mai TeAtua. Eaa, anau ki tattara pera ma te saaita nei TeAtua kui roa kootou? Aiea kootou e hihhai ki vakkai muri ina anana se isi na mahi raa ki tokonaki kootou raea? Aiea kootou e hihhai ki vakkai hakaraoi no mee pera ma ni tama hehekau i na anana raa raea?

10 Anau erono pera ma kootou eisi na aho, na marama, na hetuu ia ma na hetau e hakammaha.

11 Anau e hakataakoto mmaha i kootou! Tena anau e matakū ma kaoti te hehekau anauraa ku llano marino.

12 Tena anau e kainno atu kootou aku taina kimee pera ma anau. Ia tena anau e ssau koi peenaa ma kootou. Kootou se hai mee nippena e ssara i anau.

13 Kootou e illoa te hakataakoto anau ni takutaku atu te Rono tauareka raa i te kaamata roo; Anau e takutaku atu raa e mee anau e laavea.

14 Ia niaina ma te maahana anauraa e hainattaa ma kootou, e meia kootou semee hakahaero anau, ia setiaki anau. Kootou e too anau pera ma anau he ensel TeAtua, ia hoki kootou e too anau pera ma anau ko Jisas Krais.

15 Kootou ni hihhia roo! Kaa teehee te hihhia naa vahao nei? Tena anau hokonnau elavaa temeatu pera ma kootou kinnape na karemata kootou raa itaha no kou mai anau raa ki mee e hainauhie.

16 Ia e mee anau e tattara atu te hakamaoni, tena kootou kumee pera ma anau kuhaero kootou?

17 Natama tera e hahaivi ma kihakatike te Rono Tauareka raa e hihhai mahi roo kootou, e meia na hakataakoto laatou raa esakkino. Te hihhai natama raa ma ki vvae kootou itaha ma anau, kitauttari kootou hea laatou e hihhai raa.

18 Ia tena e tauareka kitauttari vaa muri na tama kimee na hakataakoto laatou raa ki taualleka. Kootou e tau te penaa tahi na mee

taualleka, ia se ppena koi te saaita anau e noho ma kootou.

¹⁹ Aku tama! Na hakalono llihu anau nei essau roo pera ma naisu te hine kumee ki mamaoha raa; anau e me ki hakalono llihu peenei ki tae roo te saaita kootou e too na tiputipu Krai raa i roto kootou.

²⁰ Anau e hihai roo ma kinoho ma kootou te saaita nei, kilavaa anau te hakatiketike na tattara anauraa kitau ma hea kootou e hihai raa, maitaname anau e hakataakoto mmaha roo i kootou.

Te tattara hai auna Hagar laaua ma Sara

²¹ Anau e hihai ki vahiri atu kootou na tama tera e hihai ki nnoho i raro na tuaa raa: kootou se illoa hea na tuaa raa e tattara atu kootou?

²² Iroto na tuaa raa e mmau ma Abraham e isi tokorua na tamalliki taanata. Te tamariki e haanau iho i te hine hehekau, tena te tamariki e haanau iho i te avana hakamaoni aia raa.

²³ Te tamariki e haanau iho i te hine hehekau raa, e haanau iho tautari te hakataakoto te tama. Tena te tamariki e haanau iho i te avana hakamaoni aia raa, e haanau iho tautari hea Te Atua ni meake Abraham raa.

²⁴ Tokorua na h hine nei e huri mai taatou erua na tattara e ivi raa. Tena Hagar te hine na tamalliki aia raa e hannau mai pera ma ni tama hehekau raa e huri mai taatou te tattara e ivi na tama raa ni too i te Mouna Sainai raa.

²⁵ Hagar etuu pera ma ko te Mouna Sainai i roto Arabia, tena aia e huri mai taatou te matakaina Jerusalem ia ma te kanohenua aia te saaita nei tera ennoho pera ma ni tama hehekau raa.

26 Emeia Sara e tuu pera ma ko te Jerusalem hoo i te vaelani raa, tena aia ko te tinna taatou.

27 E mee te Launiu Tapu raa e tattara ma,
 “Kootou na hhine se hai tamalliki raa ki hihhia!
 Ia ttani hakamaroa ma te hihhia kootou
 na hhine se hai vahao nillono naisu
 na tamalliki raa!

Maitaname te hine e peesia ria raa,
 e me ki isi tammaki na tamalliki,
 e raka iaruna ma te hine te avana aia raa
 se lavaa roo te tiaki aia raa.”

28 Tena kootou aku taina, kootou e ssau pera ma ko Aisak te tamariki Sara raa, maitaname kootou e hannau mai tautari te tattara hakamaoni TeA-tua ni kou ake Abraham raa.

29 Te saaita naa te tamariki e haanau mai tautari te hakataakoto te tama raa ku mee haka-haero te tamariki e haanau mai i na mahi TeAnana Tapu raa, e ssau pera ma te saaita nei.

30 Kaa te Launiu Tapu raa e mee maea? Te Launiu Tapu raa e mee mai ma,
 “Hakaise te hine hehekau raa ma te tamariki aia raa i taha,
 e mee te tamariki naa se lavaa te too he tuhana pera ma te tamariki te avana hakamaoni raa e me ki too ina hekau te tamana laaua raa.”

31 Tena aku taina, taatou seai ma ni tamalliki te hine hehekau raa, e meia taatou ni tamalliki te hine seai ma he hine hehekau raa.

5

Krais e hakattana taatou

¹ Tuu mmau, maitaname Krais e hakattana taatou, ki se lavaa taatou te nnoho iraro na mahi na tuua raa.

² Anau Pol e meatu kootou, kame kootou e ttuu te hakamaatino e tapu ina tinotama kootou ma ki mee TeAtua pera ma kootou e ttonu, tena hea Kraiis ni ppena raa e llano marino koi.

³ Anau e me kitattara haimahi atu kootou hakaraoi pera ma koai te tama e hihai ma aia ki ttuu te hakamaatino e tapu te tinotama aia raa, te tama naa e tau te tautari na tuaa na Jiu raa hakaatoa.

⁴ Kame he tama kootou e tautari na tuaa raa ma ki mee aia kitonu ina maihu TeAtua, tena te tama naa e havakkee aia hokoia itaha ma Kraiis. Tena aia ku noho itaha ma te laoi TeAtua ni tokonaki kootou raa.

⁵ Ite vahi maatou: maatou e mannatu pera ma TeAtua e me ki too maatou pera ma ni tama e ttonu, e mee maatou e hakattina, tera hea maatou e hakattari ina mahi TeAnana TeAtua raa ma ki too te hakamaoni Aia ni tattara mai raa.

⁶ Te tama e ttuu te hakamaatino e tapu ia ma te tama se ttuu te hakamaatino e tapu te tinotama aia raa se kkee, kame taatou e hukui ma Kraiis. Te mee e hakamaatua raa ko na hakattina taatou tera e me ki huriake i roto na laoi taatou i alaa tama raa.

⁷ Kootou ni ppena tauareka roo! Kaa koai e ppui kootou ki se tauttari te hakamaoni raa? Tama raa e tatakore kootou peehee?

⁸ Na tatakore peenei raa se oo mai TeAtua te Tama ni hirihiri kootou raa.

⁹ Na tama e tattara ma, "Na ist moisi e lavaa te mee te haraoa e hakamoe raa ki hhuta."

¹⁰ Maitaname taatou e hukui ma TeAriki taatou raa, tena anau e hakatina pera ma TeAtua e me ki mee kootou ki tauttari na tattara anau raa, ia ki se too na hakataakoto

e kkee. Koai te tama e hakapanimu na hakataakoto kootou raa, TeAtua e me ki kou ake na hakalono llihu te tama naa.

¹¹ Aku taina, anau etakutaku pera ma tetuu te hakamaatino etapu te tinotama raa se hakamaatua, tera hea anau etauhano te too na hakalono llihu raa i na rima na Jiu raa. Kame tetuu te hakamaatino etapu te tinotama raa e hakamaoni, tena tetakutaku anau ite mate Krai i aruna te kros raa se lavaa hoki te kou mai te haeo anau.

¹² Anau e hihai ma na tama tera e hakapanimu kootou raa ki se tuu te hakamaatino e tapu raa koi i na tinotama laatou, e meia laatou ki ttuu hoki alaa kina i na tinotama laatou raa.

¹³ Aku taina, TeAtua e hirihiri kootou ki hakattana itaha ma na tuaa raa. Emeia auu se hakatettere ma te saaita nei akoe e lavaa te ppena na mee sakkino te tinotama raa e hihai ki hakattaki akoe raa. Kootou kilaoi, tena ku tokonaki kootou hokkootou.

¹⁴ E mee na tuaa raa hakaatoa emmoe i roto te tuaa hokotahi nei, "Laoi alaa tama pera ma akoe e laoi akoe hokkoe."

¹⁵ Emeia kame kootou e haere mee pera ma nimanu kaittama no mee alaa tama ki hakalono llihu, tena hakamattonu ka oti kootou hakaatoa ku haeo.

TeAnana ia ma te tinotama

¹⁶ Hea anau e mee ma kimeaturaa peenei: tiaki TeAnana raa ki hakattaki na ora kootou raa, tena kootou e me kiselavaa te tauttari hea te tinotama raa e hihai.

¹⁷ E mee hea te tinotama raa e hihai raa e me ki hakataukaa ma hea TeAnana raa e hihai, ia hea

TeAnana raa e hihai raa e me ki hakataukaa ma hea te tinotama raa e hihai. Te tinotama ia ma TeAnana raa se hihai hokolaaua, tena te mee nei e huri mai pera ma kootou selavaa te ppena hea kootou e hakataakoto ma ki ppena raa.

¹⁸ Kame TeAnana raa e hakattaki kootou, tena kootou selavaa tennoho iraro na mahi na tuaa raa.

¹⁹ Hea te tinotama raa e hihai raa e matahua. Te tinotama raa e huri mai na tiputipu sakkino pera ma, ki paa huri, ki nnoho na ora haeo, ia e me ki hai huri, tena

²⁰ ki hakammaha na hatu tipua ia ma na tama hai pakava raa. Na tama ku kaamata no nohonoho haeo, tena ku puhupuhu hokolaatou, na tama ku manava kkere, na tama ku hakatauttau, ia na tama ku mannako na mee alaa tama e isi raa. Na tama raa evvae i na kuturana, tena ki hakatauttau hokolaatou;

²¹ na tama raa e manava kkere hokolaatou, na tama raa e unu tahi, ia e pukua hakatauttau, tena kippena alaa mee haeo peenei hoki. Anau e meatu kootou vahaonei pera ma anau nimeatu imua raa: na tama tera e ppena na mee nei raa selavaa te ttae i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa.

²² Emeia TeAnana raa e kou mai telaoi, te hihia, te noho laoi, te laumarie, te manava laoi, te tauareka, te hakamaoni,

²³ te pasemmu, tena ki se mannava haeo. Se hai tuaa e me ki hakataukaa ma na tiputipu nei.

²⁴ Na tama e tauttari Jisas Krai raa ku peesia na tiputipu sakkino nei itaha ia ma hea te tinotama raa e hihai.

²⁵ TeAnana raa e kou mai na ora taatou, tena Aia e me ki rorohi na ora taatou raa.

²⁶ Taatou ki se lavaa te haiahu. Taatou ki se lavaa te hakatauttou ma alaa tama. Taatou ki se lavaa te manava kkere alaa tama.

6

Tokonaki alaa tama

¹ Aku taina, kame hetama elaavea eppena te mee e sara, tena na tama e hai mmahi i na hakattina laatou raa etau te hakatonu ake te tama naa; e meia kootou ki tauttari te ara e tonu. Tena akoe hokkoe ki hakamattonu, ka oti akoe ku teiho i na hahaaite raa hoki.

² Kootou ki tokonaki alaa tama te saaita laatou ettiri na hainattaa, ia kame kootou eppena peenei, tena kootou ki tauttari na tuua Krai raa.

³ Kame hetama e hakataakoto ma aia e hakanaaniu, e meia i te hakamaoni aia se hakanaaniu, tena te tama naa e hakanapa aia hokoia.

⁴ Kootou hokkootou ki kkira muri na tiputipu kootou raa. Kame na tiputipu kootou raa etaualleka, tena kootou etau te ahu i na mee kootou nippena raa, ia se ahu niaa alaa tama nippena raa.

⁵ Tena kootou hakaatoa etau te amo hea e hainattaa i roto na ora kootou raa.

⁶ Kame he tama e akoako atu na tiputipu te lotu, tena kootou etau te hakatae ake na mee taualleka raa i na tama e akoako atu kootou raa hoki.

Taatou e me ki too niaa taatou eppena

⁷ Auu se hailavvaka kootou hokkootou; se hai tama e lavaa te hailaavaka TeAtua. Ehia

te kooina akoe e ttori, teenaa te kooina hoki akoe e me ki too.

⁸ Kame kootou e tauttari hea te tinotama raa e hihai noppena na tiputipu sakkino raa, tena kootou e me ki too te mate. Emeia kame kootou e tauttari TeAnana Tapu raa noppena hea Aia e hihai raa, tena kootou e me ki too te ora e ora tahi.

⁹ Tena taatou ki sekkaro te ppena na tiputipu taualleka; kame taatou sekkaro, tena eisi te saaita taatou e me ki too na tuhana taualleka i na tiputipu taatou e ppena raa.

¹⁰ Tena taatou ki tokonaki alaa tama he saaita peehee taatou elavaa, taohi mua na tama tera e hakattina iaa Jisas Krai raa.

Na tattara hakaoti

¹¹ Kiraiho tellahi na inoa anau e taataa atu i kootou ma te rima roo anau nei!

¹² Na tama tera e hahaivi ma kimee kootou kittuu te hakamaatino etapu i na tinotama kootou raa ko na tama tera e hihhai ki hakatannata, ia ki ahu i na tiputipu koi taatou na tama raa. Na tama raa e ppena peeraa ma ki se hakalono lihu laatou i na hakattina laatou iaa Krai raa.

¹³ Niaina na tama tera e ttuu te hakamaatino etapu na tinotama laaou raa se tauttari hoki na tuua. Na tama raa e hihhai ma kootou kituu te hakamaatino etapu i na tinotama kootou raa ma kilavaa laatou te ahu pera ma kootou e tauttari hea laatou e hihhai raa.

¹⁴ Ia anau iaa, anau e me ki ahu koi i te vahi te kros Jisas Krai TeAriki taatou raa. Tena i te mate Aia, anau kutaa mate na tiputipu

te maarama nei raa hakaatoa, tena anau ku mee pera ma he tama ku mate i te maarama nei.

¹⁵ Seisi temee esara itetama ettuu te hakamaatino etapu ia ma tetama settuu te hakamaatino etapuraa. Temee tera e hakamaatua raa ko te ora vahaonei TeAtua e hihai ma taatou kiisi raa.

¹⁶ Kame kootou etauttari hakamaoni roo na tuaa nei, tena kootou eme kimee pera ma ni tamalliki hakamaoni roo TeAtua. TeAtua eme kimee hakaraoi roo kootou ma telaoi Aia seisi te hakaoti raa, tena ku kou atu te noho laoi.

¹⁷ Tena ki hakaotioti, anau se hihai hoki ma kootou kikou mai alaa hakalonollihu, emee na pona e mmau te tinotama anau nei e huri atu pera ma anau he tama hehekau Jisas.

¹⁸ Aku taina, TeAriki Jisas Krai ki hakatapu kootou, tena ku noho ma kootou na vaha hakaatoa. Amen.

Nukumanu
The New Testament in the Nukumanu language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2023-03-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 22 Mar 2023

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287